
Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets betänkande 2016:14

Policy för sociala medier

Sammanfattning

Detta betänkande behandlar motion 2016: 49 om policy för sociala medier. Utskottet anser att det kan behövas fortlöpande kunskap om hur sociala medier kan användas och att det är viktigt att agera ansvarsfullt på sociala medier men menar att det är upp till varje organisation att själv bestämma sina regler kring sociala medier och ingenting som direkt kan kopplas samman med vilka som får bidrag från Svenska kyrkan. Utskottet konstaterar vidare att frågan om *Policy för förtroendevalda* och den debatten inte längre är aktuell och föreslår därför avslag på motionens samtliga punkter.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:49, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:49, punkt 2.
3. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:49, punkt 3.

Motionens förslag

Motion 2016:49 av Johanna Andersson, Policy för sociala medier

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram en policy för hur de aktörer som uppbär ekonomiskt stöd från Svenska kyrkan uttrycker sig i sociala medier.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att lägga ner planerna på att ta fram en policy för hur förtroendevalda representanter som inte uppbär ekonomiskt stöd från Svenska kyrkan uttrycker sig i sociala medier.
3. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att besvara de av Thomas Grahl ställda frågorna i Kyrkans tidning den 10 juni 2016.

Bakgrund

Sociala medier idag

Sociala medier är sociala nätverk där människor kan mötas på Internet. Till skillnad från traditionella medier, där det oftast handlar om envägskommunikation, kan alla bidra med innehåll. Exempel på sociala medier är forum, bloggar och wikier. Det största forumet i sociala medier är idag Facebook, med över en miljard användare.

Svenskarnas användning av sociala medier har ökat stadigt. 2014 var svenskarna i genomsnitt på sociala nätverk fyra timmar i veckan. Användningen har också krupit nedåt i åldrarna. Ju yngre man är, desto mer aktiv är man i sociala nätverk.

En av orsakerna till att användningen har ökat är de smarta telefonerna, det vill säga den typ av mobiltelefoner, genom vilka man kan koppla upp sig mot internet. Nu är det inte längre nödvändigt att sitta framför en stationär dator för att vara på internet, utan man kan bära med sig internet var man än är. Förväntningarna på företag och organisationer har blivit större och det ses numera många gånger som en självklarhet att kunna nå en kundtjänst via sociala medier. Det finns också ofta en förväntan om att få svar snabbt och dessutom utanför kontorstid.

Svenska kyrkan i sociala medier

De sociala medierna har blivit ett sätt att kommunicera med sina nätverk, både privat och yrkesmässigt. Bland Svenska kyrkans anställda används sociala medier dagligen, både i församlingar, på stiftskanslier och på den nationella nivån.

Svenska kyrkan vill i sitt strategiska arbete bejaka anställdas möjligheter att aktivt ta del av nätverk i sociala medier, eftersom de ger goda möjligheter för Svenska kyrkan att lyssna på – och föra dialog med – medlemmar, kolleger, medie-representanter och allmänhet. De ger också en möjlighet att forma en annan eller mer nyanserad bild av vad kyrkan gör och står för.

Detta i grunden positiva, strategiska förhållningssätt innebär samtidigt en sårbarhet. Ett ogenomtänkt uttalande, som tidigare bara hade nått ett fåtal, kan nu via internet spridas och nå en större publik. Ryckt ur sitt sammanhang kan det som sagts feltolkas och oftast finns det ingen möjlighet att stoppa spridningen.

Om dokumentet Policy för sociala medier i tjänsten

För att vägleda anställda i Svenska kyrkan i hur de bör agera när sociala medier används i tjänsten har *policydokumentet Sociala medier i tjänsten 2.0* tagits fram (dokumentet är en uppföljning på *Policydokumentet Sociala medier i tjänsten*). Policyn är bindande för den nationella nivån och erbjuds församlingar, pastorat och stift i Svenska kyrkan. I den finns riktlinjer om hur man bör uttrycka sig och agera i sociala medier. Bland annat uppmanas anställda att vara transparenta och tydliga, bidra med sin kompetens, vara ärliga, visa gott omdöme, respektera att andra människor kan ha åsikter som strider emot de egna samt att skydda konfidentiella uppgifter. Policyn beslutades den 9 november 2015 av kyrkokansliets kommunikationschef.

Förslaget om ett policydokument för förtroendevalda i Svenska kyrkan

Under våren 2016 togs ett förslag fram för en policy för förtroendevalda i Svenska kyrkan. Dokumentet var tänkt som en vägledning och hjälp för förtroendevalda på nationell nivå. Dokumentet formulerades med utgångspunkt i dokumentet *Policy för sociala medier i tjänsten* men gjordes kortare och innehöll en del förändringar.

Ärendet behandlades av kyrkostyrelsen den 14 juni 2016 som återremitterade det till arbetsutskottet för vidare beredning. Idag finns inga planer på att lägga fram ett nytt förslag.

I samband med att ärendet var uppe för behandling publicerades en debattartikel i Kyrkans tidning från Thomas Grahl som var kritisk till en policy för förtroendevalda då den kan begränsa de förtroendevaldas yttrandefrihet. I samma nummer svarade kyrkostyrelsen genom Wanja Lundby-Wedin, kyrkostyrelsens förste vice ordförande och Mats Hagelin, kyrkostyrelsens andre vice ordförande som menar att en policy inte behöver hindra yttrandefriheten men kan ge råd och stöd samt uppmuntra till att reflektera över vad det innebär att vara förtroendevald och officiell representant för Svenska kyrkan.

Organisationer som får ekonomiskt stöd av Svenska kyrkan på nationell nivå

KI 2016:14

Svenska kyrkan har på olika sätt genom åren gett ekonomiskt bidrag till samarbetspartner. Några får direkta anslag medan andra får medel genom en tilldelad rikskollekt. Under 2016 har EFS och Svenska Kyrkans Unga fått anslag för sin verksamhet.

Kyrkostyrelsen har tagit fram kriterier för rikskollekter där det framgår att det vid sidan av den egna verksamheten endast är verksamheter som Svenska kyrkan är engagerad i eller är relevanta och ger mervärde för hela Svenska kyrkan som kan ta del av rikskollekt.

Under 2016 tillföll hälften av rikskollekterna det egna internationella arbetet. Övriga organisationer var Svenska Kyrkans Unga, Sveriges kyrkosångsförbund, Svenska bibelsällskapet, EFS, Salt, Svenska missionsrådet, Sveriges kristna råd, Hela människan, Diakoniinstitutionerna (Vårsta, Samariterhemmet, Ersta, Stora Sköndal och Bräcke) samt Kyrkornas världsråd.

Någon policy för hur sociala medier bör användas av dessa organisationer som får ekonomiskt stöd av Svenska kyrkan finns inte idag.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2016:49.

Utskottet inleder med att konstatera att sociala medier är en del av den verklighet utskottet lever och är förtroendevald i och anser att det är bra att Svenska kyrkan använder sig av digitala kanaler och sociala medier i sin kommunikation och ser positivt på att sociala medier används av förtroendevalda inom Svenska kyrkan. Utskottet menar att det kan behövas fortlöpande kunskap om hur dessa medier kan användas och att det är viktigt att agera ansvarsfullt på sociala medier. Detta utan att för den saken skull inkräkta på yttrandefrihet och på den kyrkliga debatten. Utskottet menar vidare att det är upp till varje organisation att själv bestämma sina regler kring sociala medier och ingenting som direkt kan kopplas samman med vilka som får bidrag från Svenska kyrkan. Vidare konstaterar utskottet att frågan om *Policy för förtroendevalda* och den debatten inte längre är aktuell och föreslår därför avslag på motionens samtliga punkter.

Uppsala den 29 september 2016

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Marie Nielsén, ordförande

Mattias Nihlgård, sekreterare

Beslutande: Marie Nielsén, ordförande, Sofia Rosenquist, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Micke G Hästö, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lindell Rylén, Camilla Persson, Lissandra Rickemark, Ulla Nordlien, Patrik Linde, Katarina Glas, Kjell Petersson, Elisabeth Kullenberg, Ulla Littgren, Stig Eriksson, Anders Ahl, Ylva Wahlström och Karin Janfalk.

Biskoparna Fredrik Modéus och Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.